

Секція 2. Психолого-педагогічні умови формування творчої особистості
педагога

Субботенко І.Ю.,
аспірант кафедри мов і методики їх викладання
Національний університет
«Чернігівський колегіум» імені Т.Г.Шевченка
м. Чернігів

Науковий керівник – **Мамчич О. Б.,**
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри мов і методики їх викладання
Національного університету
«Чернігівській колегіум» імені Т.Г. Шевченка
м. Чернігів

**ВИКЛАДАЧ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА ТА АРТ-
ТЕРАПЕВТИЧНІ МОЖЛИВОСТІ ЖИВОПИСУ(РЕАЛІЇ
СЬОГОДЕННЯ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ
МОЖЛИВОСТЕЙ УЧНЯ)**

У навчально-методичному посібнику «Нова українська школа: порадник для вчителя» підкреслюється важливість творчого розвитку учня в умовах сьогодення *«Організація пізнавального процесу, яка приносить радість дитині, обмеження обсягу домашніх завдань для збільшення часу на рухову активність і творчість дитини»* [2,с.25].

На жаль, реальність сьогодення доводить, що у суспільстві немає належного розуміння значення мистецьких дисциплін для зміцнення здоров'я. У багатьох країнах світу вже зрозуміли, що розвивати у дітей творчу інтуїцію, художнє мислення, необхідно для їх здоров'я, як фізичного так і духовного. *«Тому, наприклад, у Японії, Фінляндії, Англії*

всіх дітей, не залежно від їх музичних здібностей, вчать грати на музичних інструментах. Це підтверджує і вчитель історії Грем Макквін із Великої Британії, який провів інспектування звичайної київської школи № 316. Унікальність впливу мистецьких предметів на особистість дитини закладена в самій природі мистецтва» [4].

«Арт-терапевтична властивість мистецтва має незбагненні можливості цілення та зміцнення здоров'я. З давніх часів відомо про цілющі властивості мистецтва. Найдавніша притча, пов'язана з використанням мистецтва, а саме музики, як лікувального засобу, подана у Старому Завіті. У ній говориться, про те, що Давид, граючи на арфі, вилікував Саула від нервової депресії [1]. На сьогодні є багато досліджень, які доводять арт-терапевтичні функції мистецтва» - про що зазначає у своїй статті «Мистецтво» як один із головних предметів у школі Ольга Просіна [4]. Чи розуміє педагог увесь потенціал мистецтва для корекції власного емоційного стану?»

Поділяючи вищевисвітлені погляди щодо арт-терапевтичної сили мистецтва та маючи певний досвід роботи з дітьми, хочемо підкреслити, що мистецтво має надзвичайні можливості цілення дитячого серця. На жаль, ця проблема розглядається досить побіжно і несистематично, тому ми маємо на меті зробити більш детальну наукову розвідку в данній сфері.

Творча інтуїція – надзвичайно тонкий і делікатний рівень сприйняття світу і великий дар, яким може володіти учитель-художник, викладач від Бога. Дуже важливо не втратити квінтесенцію творчого процесу, зрозуміти, що найважливіше в цей момент, саме на цьому уроці, саме для цієї дитини. Не втратити бажання до співтворчості, співпереживання, зробивши урок творчим, продуктивним, загадковим, збудивши у дітей бажання до творчості. Навчити дитину пізнавати мистецтво. Справедливо погоджуємося з думкою Юлії Литвин, щодо збереження сутності в сучасному мистецтві та наповнення життєвого простору оригінальними

мистецькими творами. Як поціновувачі прекрасного, ми маємо нести дітям красу через мистецтво і красу в мистецтві.

Образотворче мистецтво як складова розвитку творчої активності не обмежується сухими рамками стереотипності та шаблонності. Якщо механічна відтворюваність (фотографія, кінематограф, подібні дуже часто до конвеєра), то справжнє образотворче мистецтво, навчає дитину бачити красу та відтворювати побачене, пропустивши сприйняту інформацію через внутрішнє чуттєве сприйняття реальності. Віртуальна реальність сьогодні шаблонізує мислення школярів та не дає їм творчо зростати, тим самим відкриваючи шлях до спрощення, механічного ставлення до життя).

На сторінках наших наукових студій необхідно підкреслити, що справжній педагог повинен бути художником, а люблячий художник – справжнім педагогом. Прикладом надзвичайної художньої чутливості, любові до дітей є життя та творчість Красного Едуарда – викладача студії «Малюнок та живопис» м. Чернігів. Людини з великим люблячим серцем, щирою світлою душею, надзвичайним оптимістичним духом. Знаходячись разом у творчому процесі більше десяти років, ми сміливо можемо стверджувати, що таким повинен бути педагог, наставник, вчитель, вихователь, художник, батько, друг. Бути для дитини не тільки викладачем, бути для дитини порадиником, людиною якій можна довіряти. Красний Едуард постає перед нами як майстер широкого творчого діапазону, вчитель від Бога, віртуоз пензля та маестро слово. Через викладання та поєднання педагогіки з мистецтвом, він навчає дітей бачити в мистецтві унікальне, бачити красу в душі людській. Значущість художника-педагога зумовлюються не лише масштабом обдарування, вона значною мірою залежить від творчого середовища, комунікації, обставин життя, зустрічей з тими, хто мав вплив на формування художніх смаків і творчих уподобань, від родини, як це багатогранно розкриває на сторінках своїх наукових студій доктор мистецтвознавства, член кореспондент АМУ Тетяна Кара-Васильєвна

У мистецтві та свідомості сучасного вчителя на жаль, як не прикро констатувати цю реальність, *«зростає небезпека підміни загальнолюдських цінностей цінностями масово-маніпулятивними, банально-розважальними, які легко вкорінюються і знищують в особистості здатність до критичної рефлексії»*, як зазначають О. А. Комаровська, Н. Є. Миропольська, І. В. Руденко, С. А. Ничкало, І. С. Денисюк [3,с.6]. На нашу думку, йде деформація цінностей, їх викривлення та нав'язування антицінностей як в житті, так і в мистецтві. Прекрасне і цінне залишається таким завжди. Справжнє мистецтва має вічну цінність. Про що на сторінках своїх наукових студій зазначають такі науковіці, як О. А. Комаровська, Н. Є. Миропольська, І. В. Руденко, С. А. Ничкало, І. С. Денисюк, наголошуючи на важливості ціннісного відношення до мистецтва. *«І не знецінюйте коштовне, не загубіться у юрбі. Не проміняйте неповторне на сто ерзаців у собі! Минають фронди і жиронди, минає славне і гучне. Шукайте посмішку Джоконди, вона ніколи не мине»* [3,с.3].

ЛІТЕРАТУРА

1. Біблія (Книги Святого Письма Старого і Нового Заповіту). – К. : Видня місійного тов-ва «Нове життя Україна, Кемпус Крусейд фор Крайст», 1992. – С. 1–959; С. 1–296.
2. Нова українська школа: poradnik dla vchitelja / Під заг. ред. Бібик Н. М. —К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. — 206 с.
3. Формування мистецьких уподобань учнів основної і старшої школи на уроках мистецтва та в позаурочний час: монографія / О. А. Комаровська, Н. Є. Миропольська, І. В. Руденко, С. А. Ничкало, І. С. Денисюк; за ред. Н. Є. Миропольської, О. А. Комаровської. – , 2018, – 148 с.
4. Електронний ресурс. Режим доступу:
<http://osvita.ua/school/reform/53347/>